

Régi autók

Írta: Bálint Sándor
Rajzolta: Mandel Tamás
Szaklektor: Liener György
Szerkesztette: Fehér Judit

BEVEZETŐ

Közel száz évvel ezelőtt, a múlt század nyolcvanas éveiben született meg az automobil. Karl Benz gépkocsija 1886-ban tűnt fel Mannheim utcáin, lármájával felháborodást keltve a lakosság körében. Ez a nagy, küllős kerekeivel triciklire emlékeztető jármű óránként mindössze 15–20 km-es sebességre volt képes. Csak egy adattal utalunk az autó szédületes pályafutására: ma már a rakétamotoros autók – óránként 1000 km fölötti sebességet is elérnek! A kezdeti, technikai különlegességnek számító, egyedi automobilonkat a századfordulón felváltotta a gyári, a sorozatban készülő gépkocsi. Ma a világ ipari termelésének 40 százaléka az autógyártást szolgálja.

Ez a 25 képből álló diásor, természetesen nem mutatja be az autó történetét, csak annak néhány fontos állomását. Olyan gépkocsikat válogattunk össze, amelyek, reméljük, örömet szereznek majd a technikai érdekességek kedvelőinek.

Mivel a régi autótípusokkal foglalkozó könyvek lóerőben (LE) adják meg a teljesítményt, mi is így jelöljük, és nem az SI mértékegység szerint, wattban. (1 LE=736 W)

1. Benz, 1886

Karl Benz német technikus 1885-ben kezdte el autós kísérleteit. Első, háromkerekű, drótküllős kocsiját 0,7 lóerős motor hajtotta – óránként megközelítően 20 km-es sebességgel.

2. Daimler, 1886

Ezt az immár négykerekű, hintóra emlékeztető, robbanómotoros járművet Gottlieb Daimler német technikus készítette. A mindössze egy lóerős, faküllős automobil kb. 20 km/ó sebességgel haladt.

3. Peugeot, 1892

A francia Armand Peugeot gőzkocsi- és kerékpárkészítő volt, később motorokat is gyártott. Első automobiljait 2,5 lóerős Daimler-motorok hajtották, 40 km/ó tempóval. Egyik kocsijával 1894-ben megnyerte a világ első automobilversenyét.

4. Benz „Velo”, 1898

Az első automobil Budapesten 1895-ben indult útjára. A kétüléssel, 2,7 lóerős „Velo” típusú kocsi mintegy 30 km/ó sebességet ért el.

5. Renault, 1898

A francia Louis Renault 1898-ban állította össze első automobilját. A kis kocsi 1,7 lóerős motorjával, fúvott gumis kerekein fürgén robogott, akár 30 km/ó tempóval is. Népszerűségének az sem ártott, hogy kezdetben babakocsinak gúnyolták: konstruktőre hamarosan megalapította a Renault Műveket.

6. Oldsmobil, 1899

Az európai autók felkeltették az amerikai technikusok kísérletező kedvét is. Ransom Eli Olds először botkormányval irányított autót gyártott. Ezek a furcsa, 5 lóerős kocsik 40 km/ó tartós sebességükkel versenyeket is nyertek.

7. Benz, 1902

A sarkvidéki expedíciók hatására a századforduló táján korcsolyás autót is készítettek a Benz-gyárban. Azt hitték, hogy a 20 lóerős járművek a jégmezőkön is közlekedhetnek majd, ám a kísérlet nem sikerült, a kutyaszánokat nem tudták kiszorítani. Az autót végül korcsolyaélek nélkül, túrakocsiként hozták forgalomba.

8. Nesselsdorfer, 1900

Közép-Európában az első autógyár a morvaországi Nesselsdorfban létesült. A képen látható típus már hazai, cseh mérnökök terve alapján készült. Ez acetilénlámpával felszerelt, esti autózásra is alkalmas kocsi volt. Ekkor még nem terjedt el a szélvédő üveg használata. A 12 lóerős motor 50 km/ó sebességet tett lehetővé.

9. Mercedes, 1901

A szép formájú, Daimler típusú automobil az Osztrák–Magyar Monarchia olasz konzuljának leányáról nevezték el. 35 lóerős motorjával a 80 km/ó átlagsebességet is elérte.

10. **Marchand, 1902**

Az olasz autók egyik érdekes típusa, A kézicsomagokat a kocsi oldalára erősített vesszőkosárban helyezték el. A 16 lóerős motor legfeljebb 50 km/ó sebességet tett lehetővé.

11. **Phönix, 1905**

Ez a Budapesten gyártott, négyüléses, 40 lóerős, 80 km/ó sebességgel haladó autó külföldön is sikert aratott. Az utasokat a felhúzható vászontető megvédte az esőtől.

12. **Rolls Royce, 1906**

Az angol Henry Royce és Charles S. Rolls tervezők közös konstrukciója volt az RR jelzésű kocsi. A gondos kivitelű autót 50 lóerős motor hajtotta, csaknem 100 km óránkénti sebességgel.

13. **Fiat, 1907**

A század elején, a Fiat cég megalakulásával az autógyártás terén az olaszok törtek az élre. Egy típuson belül is gyártottak egyedi karosszériákat. Népszerű típusaik egyike volt a négyüléses, 35 lóerős kocsi, amely 80 km-es sebességre is képes volt.

14. **Csonka, 1909**

Csonka János, a híres magyar konstruktőr, a karburátor társfeltalálója készítette ezt a kétüléses, 4 lóerős teljesítményű kisautót, amely óránként 40 km-es sebességet ért el. Járműve nem kevesebb, mint huszonöt évvel később, 1934-ben díjat nyert a budapesti autó-szépségversenyen.

15. **Renault, 1911**

Régen a párizsi taxik legtöbbször a 8 lóerős, óránként 65 km sebességre képes Renault kocsi volt. Az I. világháború idején ezek a gépkocsik katonákat is szállítottak a Marne folyó mellett harcoló francia hadsereg megerősítésére.

16. **Marta, 1911**

Az első világháború előtti legnagyobb magyar autógyárban készültek ezek az autók. A nemzetközi versenyen aranyérmeket nyert, 35 lóerős teljesítményű típus elérte a 100 km sebességet is.

17. **Laurint-Klement, 1913**

Csehország egyik nagy autógyárában készültek az LK jelű autók. Közülük talán a legismertebb típus a négyülékes, 20 lóerős gépkocsi, amelynek sebessége 80 km/óra volt.

18. **Ford T, 1915**

A századelő legnagyobb amerikai autógyára a Ford cég volt. A négy személy befogadására alkalmas, 80 km sebességgel haladó 22 lóerős „T” típus a világ első gyári futószalagján készült.

19. **Lancia, 1922**

Vincenzo Lancia, olasz versenyző gyárában készültek a róla elnevezett kocsik. Az újszerű futóművel készült Lambda típus a kísérleti pályán 140 km óránkénti sebességet ért el.

20. **Magomobil, 1924**

Ez volt a legnagyobb számban gyártott magyar személyautó. Legtöbbje taxiként közlekedett Budapesten. A négyülékes, 25 lóerős teljesítményű automobil 80 kilométeres sebességgel is vihette utasait.

21. **Austin Dixi, 1927**

Az angol Austin autógyár legnagyobb sikereit kiskocsijával érte el. Ezek egyike volt a képen látható, 15 lóerős motorral felszerelt, 70 kilométeres sebességű kisautó. Nem sokkal később, a német BMW-gyárban is ilyen Dixi típusal kezdődött el az autógyártás.

22. **Bugatti Royale, 1927**

Ez a gyár versenyautóival remekelt, de készített zárt kocsiszekrényű személykocsikat is. A 200 kilométerrel is halkan suhanó Royale típusból kevés példány készült.

23. **Magosix, 1928**

Budapest határában, Mátyásföldön gyártották a Magosix típusokat. Az amerikai mintára készült, nagy utasterű, 42 lóerős gépkocsival a 100 kilométeres sebességet is elérték.

24. **Weiss Manfréd, 1929**

A Csepelen gyártott, könnyű autó 1929-ben megnyerte a monte-carlói nemzetközi csillagtúrát. Kétütemű, 26 lóerős motorjával 80 kilométeres óránkénti sebességgel haladt.

25. **Hispano Suiza, 1935**

A barcelonai gyárban főleg luxus automobilonkat készítettek. A híres cég egyik legismertebb típusa a 140 lóerős Hispano Suiza volt, amely elérte a 160 kilométeres óránkénti sebességet is.

Megjegyzés: Ez a szöveggönyv melléklete mind a normál, mind a leica méretű diafilmnek.

IS 79179

25 kocka

1977. június 17.

Az előzőekben megbeszéltek alapján a
következőkben megbeszéltek alapján
megbeszéltek alapján megbeszéltek alapján

1977. június 17.

Az előzőekben megbeszéltek alapján a
következőkben megbeszéltek alapján
megbeszéltek alapján megbeszéltek alapján

Az előzőekben megbeszéltek alapján a
következőkben megbeszéltek alapján
megbeszéltek alapján megbeszéltek alapján